

2.Б.5. НОРМИ ЗА ПРОЕКТИРАНЕ НА БАЛНЕОСАНАТОРИАЛНИ КОМПЛЕКСИ И БАЛНЕОСАНАТОРИУМИ

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. (1) Тези норми се прилагат при проектирането на нови и при реконструкцията и модернизацията на съществуващи балнеосанаториални комплекси и балнеосанаториуми.

(2) Прилагането на нормите при реконструкция и модернизация на балнеосанаториалните комплекси и балнеосанаториумите се извършва съобразно характера и степента на тяхната изграденост, като отклонения от тези норми се допускат при доказана технико-икономическа целесъобразност.

(3) Нормите не се отнасят за балнеосанаториални комплекси и балнеосанаториуми за деца.

Чл.2. За отделните балнеосанаториални комплекси и балнеосанаториуми нормите се прилагат в зависимост от одобрената структура и подробна програма с технико-икономическото задание за проектиране на конкретния комплекс или обект.

Чл.3. (1) При проектирането на балнеосанаториални комплекси и балнеосанаториуми се спазват и изискванията на:

1. Наредба № 33 за курортните ресурси (ДВ, бр. 94 от 1975 г.);
2. Правилник № 0-39 за техническа безопасност и хигиена на труда в отделенията по физикална терапия (ДВ, бр. 91 от 1971 г.);
3. Правилника по хигиена на труда и техника на безопасността в лабораториите на здравните заведения (022 от 1971 г.) и Инструкция за електрическата безопасност в здравните заведения (033 от 1970 г.) - Сборник нормативни документи и изисквания по хигиена и безопасност на труда в здравните заведения, Медицина и физкултура, том I, 1971 г.;
4. Правилника за проектиране и устройство на медицински рентгенови уреди с максимално върхово напрежение до 300 kV (ДВ, бр. 81 от 1971 г.);
5. Противопожарните строително-технически норми.

Чл.4. (1) Балнеосанаториалните комплекси осигуряват балнеолечение и профилактика на базата на наличие на природни лечебни ресурси (минерална вода, лечебна кал и др.). Тези комплекси са относително самостоятелни и специфични архитектурно-градоустройствени ансамбли, включващи отделни стационарни лечебно-оздравителни заведения (балнеосанаториуми, профилакториуми, балнеохотели и др.) с единно медицинско, културно-битово и стопанско обслужване.

(2) Целесъобразността от изграждане на балнеосанаториален комплекс и неговото местоположение се определя от Министерство на народното здраве, съгласувано с Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет и с Комитета по териториално и селищно устройство при Министерския съвет.

Чл.5. (1) Оптималният капацитет на балнеосанаториален комплекс за възрастни се приема от 2000 до 4000 легла.

(2) При големи запаси на балнеолечебни ресурси, на пригодни за строителство територии и добри ландшафтни дадености се образуват два и повече пространствено обособени балнеосанаториални комплекси със самостоятелна или отчасти обща организация на обслужването.

Чл.6. Проектирането на нови, както и реконструкцията и модернизацията на съществуващи балнеосанаториални комплекси се извършва в съответствие с одобрените териториално-устройствени и градоустройствени планове.

Чл.7. Балнеосанаториумите са заведения, в които на базата на лечебно-профилактичното действие на балнеолечебните ресурси (хидроминерални и калолечебни) се провежда лечебно-оздравителен режим.

Чл.8. (1) Балнеосанаториумите се проектират без развит лечебно-диагностичен сектор, като се предвижда централизирано лечебно-диагностично обслужване за балнеосанаториалния комплекс или за група балнеосанаториуми.

(2) Допуска се включване на лечебно-диагностичен сектор в някои специализирани балнеосанаториуми, ако това е предвидено в технико-икономическото задание и е съгласувано с Министерство на народното здраве.

Чл.9. (1) Оптималният капацитет на балнеосанаториум за възрастни се приема от 240 до 320 легла.

(2) Не се допуска проектирането на балнеосанаториуми с капацитет под 160 легла.

Чл.10. Не се допуска проектирането на балнеосанаториуми в балнеосанаториални комплекси без утвърден генерален план за балнеосанаториалния комплекс.

Глава втора ГЕНЕРАЛЕН ПЛАН

Чл.11. Териториите на балнеосанаториалните комплекси и балнеосанаториумите трябва да отговарят на изискванията на Нормите за планиране на населените места и таблица 3 на "Хигиенни норми 0-64" от 2 октомври 1972 г. за пределно допустимите нива на шума в жилищни и обществени сгради и жилищни райони (ДВ, бр. 87 от 1972 г.; изм. и доп., бр. 16 от 1975 г.).

Чл.12. Формирането на балнеосанаториалния комплекс се извършва чрез комплексна оценка, която обхваща: наличните балнеолечебни ресурси и рационалното им използване, климатичните и ландшафтните условия, градоустройствените и инженерно-строителните условия на територията, наличните комуникации и особеностите на системата за транспортни връзки при спазване на допустимите радиуси на обслужване, системата на заселване, трудовите ресурси, възможностите за културно-битово и стопанско обслужване и др.

Чл.13. (1) Границите на балнеосанаториалния комплекс се определят, като се вземат предвид и следните фактори: налично административно делене на територията на комплекса; наличие на естествени и изкуствени прегради (планински труднодостъпни склонове, брегови линии на морета, реки, езера, нездрави почви, подаващи се на пълзене); наличие на зелени насаждения (гори, паркове); разпологане на населени места; промишлени и селскостопански територии; исторически паметници и специални резервати и др.

(2) Границите на балнеосанаториалния комплекс трябва да позволяват неговото етапно развитие.

(3) Решаващи фактори за ограничаване големината на балнеосанаториалния комплекс са:

1. запасите на балнеолечебни ресурси;
2. наличието на територия, пригодена за курортно строителство;

3. природните и техническите условия и възможностите за осигуряване чистотата на почвата, водата и въздуха;
4. условията за водоснабдяване на комплекса с питейни и стопански води;
5. потребностите от курортно лечение и профилактика в страната.

(4) Границите на балнеосанаториалния комплекс обхващат като правило зоните "А" и "Б" на охрана на балнеоресурсите и територията и част от зона "В".

(5) Градоустройствените планове на балнеосанаториалните комплекси трябва да предвиждат мероприятия по охрана както на балнеолечебните ресурси (спазване на определените охранителни зони), така и на прилежащата територия.

Чл.14. На територията на балнеосанаториалния комплекс се обособяват следните функционални зони:

1. лечебно-оздравителна зона;
2. зона на зелените насаждения;
3. стопанска зона;
4. жилищна зона.

Чл.15. При проектирането на балнеосанаториалния комплекс се приемат съотношения на отделните функционални зони съгласно табл. 1.

Чл.16. (1) Броят на персонала, работещ в балнеосанаториалния комплекс, се определя за отделните заведения, както следва:

1. в балнеосанаториуми с развит лечебно-диагностичен сектор - от 0,9 до 1,0 броя/легло;
2. в балнеосанаториуми без лечебно-диагностичен сектор - от 0,5 до 0,6 броя/легло;
3. в профилакториуми - от 0,3 до 0,4 броя/легло;
4. в обекти за централизирано обслужване - от 25 до 30% от общия брой на персонала в стационарните заведения.

(2) Броят на медицинския персонал в заведенията на балнеосанаториалния комплекс се определя в съответствие с нормативните щатни документи на Министерството на народното здраве.

Чл.17. (1) При отреджани на терен за балнеосанаториум се спазват наличните природни лечебни ресурси, хигиенните изисквания за чистота на околната среда, изложението на терена, системата на застрояване и осигурените транспортни връзки до съседните населени места.

(2) Големината на терена на балнеосанаториума се определя съгласно чл. 24, т. 4 и 8 от Наредбата за размера на необходимата земя при изграждане на строителни обекти (ДВ, бр. 101 от 1982 г.).

(3) В балнеосанаториални комплекси с особено ценни природни лечебни ресурси, при ограничена пригодна за курортно строителство територия и при реконструкция и модернизация, нормите по ал. 2 могат да се занижават след разрешение от Министерство на народното здраве, но не повече от 25%.

Чл.18. Площта на зелените насаждения да не е по-малко от 50% от площта на терена на балнеосанаториума.

Чл.19. (1) На терена на балнеосанаториума се разполагат и открити площадки и съоръжения за лечебно-оздравителни и профилактични занимания, които се приемат съгласно табл. 2.

(2) Откритите площадки и съоръжения се уточняват с технико-икономическото задание в зависимост от профила на балнеосанаториума, природно-климатичните условия, конфигурацията на терена и др.

Таблица 1

Територия на балнеосанаториалния комплекс	Относителен дял на зоната към цялата територия, в %	Площ на зоната, в м ² /легло или място
1. Лечебно-оздравителна зона: а) подзона "А" - на стационарните лечебно-оздравителни заведения (балнеосанаториуми, профилакториуми и др.) б) подзона "Б" - на заведенията за централизирано обслужване (общолечебни заведения, спортен лечебно-оздравителен център, заведения за културен отдих, търговия, обществено хранене и др.)	от 50,0 до 60,0 от 25,0 до 30,0 от 25,0 до 30,0	от 200 до 240 от 110 до 150 от 90 до 120
2. Зона на зелените насаждения (паркове, лесопаркове и защитна зеленина)	от 27,5 до 12,0	от 110 до 48
3. Стопанска зона	от 2,5 до 3,5	от 10 до 12
4. Жилищна зона	от 20,0 до 25,0	от 80 до 100

Чл.20. (1) Разстоянията между отделните сгради на балнеосанаториума се приемат не по-малко от два пъти височината на най-високата от тях, при минимално отстояние 15 m.

(2) Минималното разстояние от границите на терена на балнеосанаториума до легловия му сектор е 30 m при разполагане към курортни пътища и улици и 10 m - в останалите случаи.

(3) Минималното разстояние от спортни площадки, летни открити кинотеатри и естради до легловия сектор на балнеосанаториума е 50 m.

Чл.21. (1) Балнеосанаториумът се осигурява с непосредствен достъп на автомобилен транспорт.

(2) Броят на необходимите места за паркиране на леки автомобили на пациенти, персонал и посетители се определя по 1 място на 8 легла.

Чл.22. Когато е предвиден лечебно-диагностичен сектор към балнеосанаториума, ситуирането на неговите отделения се съобразява с:

1. посоката на преобладаващите ветрове, като калолечебното, парафинолечебното и балнеоводолечебното отделение се разполагат на защитена от вятъра страна на сградата;
2. небесните посоки, като отделенията със значително топлоотделяне (калолечебно, балнеоводолечебно, парафинолечебно) се проектират със северно изложение, ако това не противоречи на предходната точка.

Таблица 2

№	Площадки	Минимални размери, в m	Брой на площадките при брой на леглата в балнеосанаториума:	
			до 320	до500
1.	Площадки за лечебно-оздравителна двигателна дейност	8,0 x 8,0	1	2
2.	Площадки за слънце-въздушни процедури	12,0 x 12,0	1	2
3.	Площадки за спортно-оздравителна дейност:			
	- за волейбол	15,0 x 24,0	-	1
	- за бадминтон	9,2 x 18,4	1	2
	- за тенис на маса	4,5 x 7,8	1	2

Глава трета

КОМПОЗИЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ БАЛНЕОСАНАТОРИАЛНИТЕ КОМПЛЕКСИ

Чл.23. Лечебно-оздравителната зона на балнеосанаториалния комплекс обхваща териториите с най-ценни природни и лечебни ресурси.

Чл.24. (1) В лечебно-оздравителната зона се обособяват две основни подзони: подзона "А" и подзона "Б".

(2) Подзона "А" се разполага в най-тихата и спокойна част на комплекса. Тя включва териториите на стационарните лечебно-оздравителни заведения: балнеосанаториуми, профилакториуми, балнеохотели и др.

(3) Подзона "Б" заема централно местоположение в балнеосанаториалния комплекс, с осигурен ясен и лесен достъп до нея (включително и за инвалидизирани лица). Тя включва териториите на обектите за централизирано обслужване:

1. общолечебни заведения - балнеолечебници, калолечебници, курортни поликлиники, инхалаториуми, питейни павилиони и др.;
2. спортен лечебно-оздравителен център - физиопрофилактичен комплекс със спортни съоръжения, зона на здравето и др.;
3. заведения за култура и изкуство;
4. търговско-битови заведения;
5. заведения за обществено хранене;
6. зелени насаждения за общокомплексно обслужване - паркове, градини.

(4) Подзони "А" и "Б" се проектират пространствено обособени, но функционално свързани. Включените в тях обекти се подразделят на групи и типове в зависимост от функциите им и условията на експлоатация.

Чл.25. Отделните структурни елементи в лечебно-оздравителната зона се приемат в следното ориентировъчно процентно съотношение:

1. зона на стационарните заведения - от 25 до 30%;
2. зона на общообслужващите заведения - от 10 до 15%;
3. зона на спортно-оздравителния център - от 6 до 8%;
4. зона на зелените насаждения - от 45 до 55%;
5. други територии - до 2%.

Чл.26. Общолечебните заведения на балнеосанаториалния комплекс се приемат при норми за обслужване на 1000 посетители в комплекса, както следва:

1. курортни поликлиники - 200 посещения за една работна смяна;
2. балнеолечебници - 30 ванни процедурни места за една работна смяна;
3. калолечебници - 25 индивидуални процедурни места за една работна смяна;
4. лечебни басейни - 120 m² водна площ;
5. инхалаториуми - 20 процедурни места за една работна смяна.

Чл.27. Спортният лечебно-оздравителен център се приема при норми за обслужване на 1000 посетители в комплекса, както следва:

1. спортно-закалителни зали - 80 m² площ на залата;
2. плувни басейни - 70 m² водна площ за покрити и 100 m² - за открити басейни;
3. физиопрофилактичен комплекс със спортни площадки и съоръжения - 1 обект с площадки и съоръжения.

ЗДРАВНИ СГРАДИ И ЗАВЕДЕНИЯ

Чл.28. Заведенията за култура и изкуство се приемат при норми за обслужване на 1000 посетители в комплекса, както следва:

1. курортни концертни зали - 200 зрителни места;
2. кинозали - 150 зрителни места;
3. библиотеки - читални - 5 хиляди тома;
4. танцови площадки - 120 места.

Чл.29. Търговско-битовите заведения се приемат при норми за обслужване на 1000 посетители в комплекса, както следва:

1. магазини за продоволствени стоки - 40 m² търговска площ за целогодишна експлоатация и 24 m² - за сезонна експлоатация;
2. магазини за непродоволствени стоки - 75 m² търговска площ за целогодишна експлоатация и 40 m² - за сезонна експлоатация;
3. ателиета за услуги - 1,3 работни места за услуги за дрехи, 1,2 работни места за услуги за обувки, 3 работни места за бръснаро-фризьорски услуги, 0,5 работни места за фотографски услуги и 2 работни места - за други битови услуги.

Чл.30. Заведенията за обществено хранене (ресторанти, сладкарници и др.) се приемат при норми за обслужване на 1000 посетители в комплекса, както следва:

1. за настанените в стационарните заведения на комплекса - 50 места за целогодишна експлоатация;
2. за неорганизираните посетители на комплекса - 250 места за целогодишна експлоатация;
3. за персонала на комплекса - 100 места за целогодишна експлоатация.

Чл.31. (1) Зелените насаждения за общокомплексно обслужване са паркове, зони за отдих, градини, лесопаркове, гори, ботанически градини, специализирани паркове за лечебна физкултура и климатолечение.

(4) Територията на зелените насаждения с общокомплексно значение се определя при норма 50 m² на 1 място.

Чл.32. Пешеходната достъпност на общообслужващите заведения се приема:

1. от стационарните заведения до общолечебните заведения - до 500 m;
2. от стационарните заведения до заведенията за култура и изкуство - до 800 m;
3. от стационарните заведения до спортния лечебно-оздравителен център - от 500 до 1000 m.

Чл.33. (1) Жилищната зона на балнеосанаториалния комплекс се проектира въз основа на съществуващи или новосъздадени населени пунктове в радиус на 30-минутна транспортна достъпност до балнеосанаториалния комплекс.

(2) Територията на жилищната зона се определя от броя на обслужвания (медицинския и немедицинския) персонал в комплекса.

(3) Жилищната зона се разполага на разстояние 1000 m от лечебно-оздравителната зона (при реконструкция и модернизация се отчитат конкретните условия, като разстоянието между двете зони да не е по-малко от 100 m).

Чл.34. (1) Стопанската зона на балнеосанаториалния комплекс обхваща територията, на която се разполагат всички стопанско-производствени обекти, обслужващи както лечебно-оздравителната зона, така и жилищната зона - общокомплексна отоплителна централа, пералня, работилници, складове и автопарк.

(2) Стопанската зона осигурява:

1. централизирано обслужване на обектите от лечебно-оздравителната и жилищната зона;
2. коопериране на стопанските обекти при ефективно използване на територията за тяхното разполагане;
3. спазване на санитарно-хигиенните изисквания, изключващи вредното влияние върху природната среда.

(3) Стопанската зона се разполага в близост до транспортните пътища при осигурени комуникационни връзки с лечебно-оздравителната и жилищната зона.

Чл.35. (1) Лечебно-оздравителната зона се отделя от жилищната и стопанската зона с ивица от защитна зеленина с широчина от 100 до 150 m.

(2) Стопанската зона се отделя от жилищната зона с ивица от защитна зеленина с широчина, не по-малка от 100 m.

Чл.36. Зоната на лесопарковете и защитната зеленина е естествена граница на балнеосанаториалния комплекс. Около неговата територия се устройва защитен зелен пояс с широчина, не по-малка ст 600 m.

Чл.37. В зависимост от допустимия режим на експлоатация на зелените площи в балнеосанаториалния комплекс ориентировъчната плътност на посещения се приема:

1. за лесопаркове - 10 посетители на 1 ha;
2. за ливадопаркове - 50 посетители на 1 ha;
3. за паркове - 100 посетители на 1 ha.

Чл.38. Системата на транспортната и пешеходната мрежа в балнеосанаториалния комплекс трябва да осигурява потребностите на неговите посетители (включително и на инвалидизираните лица) при спазване на санитарно-хигиенните изисквания за защита на околната среда.

Чл.39. Транспортната мрежа извън пределите на балнеосанаториалния комплекс трябва да отстои от границите на подзона "А" на:

1. за автомобилни магистрала - 300 m;
2. за автомобилни пътища I категория - 100 m.

Чл.40. (1) Системата на пешеходните връзки (пешеходни улици и алеи) трябва да е изолирана от транспортните комуникации, но свързана с тях.

(2) Широчината на пешеходните улици и алеи се приема:

1. за подходи към заведения за централизирано обслужване - от 3 до 10 m;
2. за зоните на отдых - от 1,5 до 5 m.

Чл.41. (1) Елемент на пешеходната система на балнеосанаториалния комплекс са и специалните алеи за провеждане на дозиран двигателен режим.

(2) Алеите за дозиран двигателен режим са обикновено и елемент на парковата и (или) лесопарковата зона на балнеосанаториалния комплекс и тяхното проектиране (дължина, наклон, съоръжения, настилка) е в зависимост от специфичния характер на лечебно-оздравителния режим на всеки балнеосанаториален комплекс и се определя с технико-икономическото задание за проектиране.

Глава четвърта

КОМПОЗИЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ БАЛНЕОСАНАТОРИУМИТЕ

Раздел I

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

Чл.42. Композиционното решение на балнеосанаториума отразява медико-технологичните изисквания и трябва да осигурява:

1. оптимална организация на основните потоци болни, персонал, материали и др.;
2. създаване на ясни и прости функционални връзки между отделните структурни елементи;
3. удобно пребиваване и обслужване на болни (включително и инвалидизирани), персонал и посетители.

Чл.43. Структурата и съдържанието на балнеосанаториума се определят съобразно неговия профил и капацитет от технико-икономическото задание за проектиране.

Чл.44. Помещенията на балнеосанаториума функционално се групират в следните структурни елементи:

1. приемно-административен сектор;
2. стационар (леглови сектор);
3. лечебно-диагностичен сектор;
4. хранителен сектор;
5. културно-битов сектор;
6. стопански сектор.

Чл.45. Максималната етажност на легловия сектор на балнеосанаториума е 9 етажа, а за всички останали сектори - 4 етажа.

Чл.46. Минималната степен на пожароустойчивост на сградите на балнеосанаториума се определя с Противопожарните строителнотехнически норми.

Чл.47. (1) Помещенията на балнеосанаториума се проектират в надземните етажи.

(2) В сутеренните етажи се допуска проектирането на складови и технически помещения. При наличие на естествено осветление се допуска разполагането и на санитарно-битови помещения за персонала.

Чл.48. (1) Помещения, режимът на работа в които нарушава санитарно-хигиенните изисквания на лечебно-оздравителния процес и работата на медицинския персонал (машинни отделения, компресорни, ремонтни работилници и др.), не се проектират над и под спалните и лечебно-диагностичните помещения.

(2) Не се допуска проектирането в общ блок на спалните стаи с помещения за кало- и торфолечение и за изкуствени газови ванни процедури.

Чл.49. (1) Минималната светла височина на спалните помещения в легловия сектор на балнеосанаториума е 2,6 m.

(2) Височината на помещенията в лечебно-диагностичния сектор се определя съгласно изискванията на Правилника за техническа безопасност и хигиена на труда в отделенията по физикална терапия.

(3) Височината на помещенията в хранителния, културно-битовия и стопанския сектор се приема съгласно нормите за проектиране на съответните обществени сгради.

Чл.50. Широчината на коридорите в балнеосанаториума се приема:

1. коридори в легловия сектор - 2,4 m;
2. коридори в останалите сектори на балнеосанаториума, които не се използват като чакални - 2 m;
3. коридори, използвани като чакални - от 2,8 до 3,2 m.

Чл.51. Широчината на вратите в спалните стаи на легловия сектор и в процедурните помещения на лечебно-диагностичния сектор се приема не по-малка от 1,1 m, а на вратите по пътя на евакуация на болните (по всички коридори и стълбища) - не по-малка от 1,2 m.

Чл.52. (1) В балнеосанаториуми с височина над два етажа се предвиждат не по-малко от два асансьора, единият от които е болничен. Отделен асансьор за вертикален транспорт на храна се предвижда при доказана технико-икономическа целесъобразност.

(2) Асансьорните шахти и машинните помещения за асансьорите се проектират най-малко на 6 m от спалните помещения.

Чл.53. (1) Помещенията на балнеосанаториума се проектират с естествено и изкуствено осветление съгласно действащия БДС 1786.

(2) Само изкуствено осветление се допуска в санитарните възли към спалните помещения, санитарните възли за персонала, складовите помещения, апартаментите и други помещения, когато това се изисква по технологични съображения.

Раздел II

ПРИЕМНО - АДМИНИСТРАТИВЕН СЕКТОР

Чл.54. Помещенията в приемно-административния сектор по вид и минимална площ се приемат съгласно приложение 1.

Чл.55. Приемно-административният сектор на балнеосанаториума се проектира във функционална връзка с легловия и лечебно-диагностичния сектор.

Чл.56. Входът на приемно-административния сектор трябва да бъде отбелязан с насочващи знаци и да е достъпен, включително и за увредени или инвалидизирани лица.

Раздел III

СТАЦИОНАР (ЛЕГЛОВИ СЕКТОР)

Чл.57. (1) Основна структурна единица на стационара на балнеосанаториума е отделението.

(2) Броят на леглата в едно отделение е от 80 до 120 - за основните заболявания (обикновено 2 клинични единици с по 40 до 60 легла) в зависимост от общия капацитет, профила и композиционното решение на балнеосанаториума.

Чл.58. Във всяко отделение се обособяват следните структурни елементи: спални помещения, медицински помещения, битово-стопански помещения и санитарно ядро, като минималните площи за отделните елементи се приемат съгласно приложение 2.

Чл.59. (1) Спалните помещения в балнеосанаториума се проектират с 1 и 2 легла, със самостоятелен санитарен възел и гардеробно антре. В едноместни спални помещения се предвиждат 20% от общия брой легла на балнеосанаториума.

(2) Спалните помещения се проектират по възможност с южно или югоизточно изложение.

(3) Към спалните помещения в балнеосанаториума се предвиждат лоджии или балкони.

Чл.60. Кухненският офис и столовата се оразмеряват в зависимост от профила и капацитета на балнеосанаториума при спазване изискванията на Нормите за проектиране на заведения за обществено хранене и Нормите за проектиране на болнични заведения от общ тип и амбулаторно-поликлинични заведения.

Чл.61. Помещението за стационарна физиотерапия и изискванията към него се определят в зависимост от профила и капацитета на балнеосанаториума.

Раздел IV

ЛЕЧЕБНО-ДИАГНОСТИЧЕН СЕКТОР

Чл.62. Структурата и специалните изисквания към лечебно-диагностичния сектор (развит или частичен) на балнеосанаториума се определят с технико-икономическото задание за проектиране, съгласувано с Министерството на народното здраве.

Чл.63. Лечебно-диагностичният сектор на балнеосанаториума се проектира свързан с отопляема комуникационна връзка с легловия сектор.

Чл.64. При проектирането на лечебно-диагностичния сектор се разработват функционални схеми за организацията на движението на болни, персонал, посетители и суровини в отделенията на сектора.

Чл.65. Структурните елементи на лечебно-диагностичния сектор са: диагностично-консултативни и лечебно-процедурни отделения, като минималните норми се приемат съгласно приложение 3.

Чл.66. (1) Клиничната лаборатория се проектира като затворена функционална единица и не се допуска да бъде проходна.

(2) Помещенията, в които се извършват лабораторни изследвания, се проектират със северно или североизточно изложение.

Чл.67. Помещенията за функционална диагностика не трябва да се проектират в близост до електромашинни помещения (за асансьорни, вентилационни, помпени, компресорни и други подобни уредби).

Чл.68. (1) Лечебно-процедурните отделения се обособяват функционално като:

1. влажни лечебно-процедурни отделения - по балнеолечение и водолечение, по кало- и торфолечение, по инхалационно лечение;
2. сухи лечебно-процедурни отделения - по парафинолечение, по апаратна физиотерапия, по кинезитерапия и по трудотерапия.

(2) Влажните лечебно-процедурни отделения се проектират по възможност на едно ниво, при осигуряване на инсталационен етаж.

Чл.69. (1) Лечебно-процедурните отделения са: закрити (в сградата на балнеосанаториума) и открити.

(2) Между закритите и откритите елементи на балнеолечебното и водо-лечебното отделение (залата с басейн и открития басейн) и кинезитерапевтичното отделение (залата за лечебна физкултура и откритата площадка за двигателна дейност) се осигурява пряка функционална връзка.

Чл.70. При проектиране на лечебно-процедурните отделения се спазват изискванията на Правилника за техническа безопасност и хигиена на труда в отделенията по физикална терапия.

Чл.71. (1) Процедурните помещения за балнеолечебни и водолечебни ванни процедури (цели и частични) се проектират в близост едно до друго при използване на универсална процедурна кабина с площ, не по-малка от 12 m², за една цяла или две частични вани.

(2) Процедурните ванни кабинни се свързват със служебен коридор за персонала с широчина, не по-малка от 1 m

(3) Всяка процедурна кабина за цели вани се свързва с две помещения за събличане и почивка с площ на всяко едно, не по-малка от 4 m².

Чл.72. Басейните към водолечебното отделение (реабилитационен, плувен, открит) се проектират по възможност един до друг, като се използват общи обслужващи помещения (съблекални, душеве, санитарни възли).

Чл.73. (1) Процедурните кабинни за калолечебни (торфолечебни) апликации и вани трябва да отговарят на изискванията на чл. 71, като служебният коридор за персонала е с широчина, не по-малка от 1,8 m.

(2) Към калолечебното отделение се предвижда басейново-регенерационно стопанство, като общият обем на басейните се приема равен на 4 до 5-месечната потребност от лечебна кал.

(3) Към торфолечебното отделение се предвижда склад за торфена суровина, като употребената торфомаса и торфена суспензия не се регенерират и не се използват повторно.

Чл.74. Калолечебното (торфолечебното) и парафинолечебното отделение се проектират в крайните части на лечебно-диагностичния сектор с оглед изолиране на отделяните миризми от употребяваните лечебни суровини.

Чл.75. Отделението по инхалационно лечение се проектира максимално отдалечено от калолечебното (торфолечебното) и парафинолечебното отделение.

Чл.76. При проектирането на фотариуми се спазват изискванията на Инструкцията № 101 от 20. XI. 1973 г. за профилактика с ултравиолетови лъчи, отпечатана в "Сборник от официални материали по организацията на дейността на амбулаторно-поликлиничните заведения", С., Медицина и физкултура, 1980 г.

Чл.77. (1) Отделението за питейно лечение с минерална вода се проектира в близост до приемно-разпределителните помещения.

(2) До складовото помещение на отделението за питейно лечение се осигуряват необходимите хоризонтални и вертикални комуникации.

Чл.78. Приемно-разпределителните помещения на лечебно-процедурните отделения се проектират в близост до функционалната връзка с легловия сектор на балнеосанаториума.

Раздел V

ХРАНИТЕЛЕН СЕКТОР

Чл.79. При разполагане на хранителния сектор в самостоятелна сграда се осигурява отопляема комуникационна връзка с легловия сектор.

Чл.80. (1) Хранителният сектор към балнеосанаториума се състои от следните структурни елементи:

1. помещения за приемане и съхранение на продуктите;
2. производствени помещения;
3. помощно-технологични помещения;
4. административно-битови помещения;
5. столова.

(2) Помещенията по ал. 1 се проектират по възможност централизирано за обслужване на няколко балнеосанаториума.

(3) Столова се проектира към всеки балнеосанаториум, като се оразмерява за хранене на болните до две смени.

Чл.81. В хранителния сектор на подходящо място, в съответствие с хигиенните изисквания, се предвижда площ за съхранение на хранителни отпадъци.

Чл.82. При проектиране на хранителния сектор се спазват Нормите за проектиране на заведения за обществено хранене и Нормите за проектиране на болнични заведения от общ тип и амбулаторно-поликлинични заведения.

Раздел VI

КУЛТУРНО-БИТОВ СЕКТОР

Чл.83. Помещенията в културно-битовия сектор на балнеосанаториума се приемат по вид и минимална площ съгласно приложение 4.

Чл.84. Културно-битовите помещения могат да се проектират и централизирано за няколко балнеосанаториума, при осигурени функционални връзки.

Раздел VII

СТОПАНСКИ СЕКТОР

Чл.85. (1) Стопанският сектор включва следните функционални елементи:

1. пералня с производствени и спомагателни помещения;
2. стерилизационна за материали на лечебно-диагностичния сектор;
3. отоплителна централа;
4. складови помещения;
5. ремонтни работилници, автопарк и др.

(2) Съставът на функционалните елементи, както и тяхната големина се определят при доказана технико-икономическа целесъобразност от тях.

Чл.86. Стопанският сектор се проектира с възможност за централизирано обслужване на група балнеосанаториуми.

Чл.87. Капацитетът на пералнята се определя на база 1,0 kg бельо в денонощие на 1 легло.

Глава пета

КОНСТРУКТИВНИ И ИНСТАЛАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ

Раздел I

КОНСТРУКТИВНИ ИЗИСКВАНИЯ

Чл.88. Прилагането на индустриализирани строителни системи при общо-лечебните заведения на балнеосанаториалните комплекси и лечебно-диагностичните сектори на балнеосанаториумите се съобразява с изискванията на технологичния процес по използване на лечебните суровини.

Чл.89. За елементите на носещата конструкция на общолечебните заведения и лечебно-диагностичните сектори се проектира антикорозионна защита срещу агресивните въздействия на някои от използваните лечебни ресурси (агресивни минерални води и др.).

Чл.90. (1) Ограждащите елементи на отделенията в лечебно-диагностичния сектор и помещенията в легловия сектор се проектират с необходимите топло-, хидро- и звукоизолации от негорими материали, устойчиви на миещи и дезинфекционни препарати.

(2) Подовите настилки на помещенията в секторите на балнеосанаториумите се съобразяват с движението и на пациенти с увреди на опорно-двигателния апарат, като се избягват хлъзгащи повърхности, ненужни прагове и стъпала.

(3) Обслужването на пациенти по ал. 2 налага и проектирането на допълнителни приспособления за придвижване по стълбища, коридори, за ползуване на лечебни установки, душеви и санитарни съоръжения (ръкохватки, парапети и др.).

Чл.91. Допустимите минимални напречни междуосия при отделните функционални клетки на структурните елементи на балнеосанаториумите са:

1. за лекарски кабинети - 3 m;
2. за спални помещения с 1 легло - 3 m;
3. за спални помещения с 2 легла - 3,3 m;
4. за лечебно-диагностични помещения - 3,6 m.

Чл.92. Допустимите минимални надлъжни междуосия при отделните функционални клетки на структурните елементи на балнеосанаториумите са:

1. за лекарски кабинети - 4,8 m;
2. за спални помещения с 1 легло - 4,2 m;
3. за спални помещения с 2 легла - 4,5 m;
4. за лечебно-диагностични помещения - 4,8 m.

Чл.93. Общите етажни и покривни тераси на балнеосанаториумите се проектират при възможност като площадки за слънце-въздушни процедури и двигателни занимания.

Раздел II

ОТОПЛИТЕЛНИ И ВЕНТИЛАЦИОННИ ИНСТАЛАЦИИ

Чл.94. (1) При проектирането на отоплителните и вентилационните инсталации в сградите на балнеосанаториалните комплекси и балнеосанаториумите се спазват и изискванията на Нормите за проектиране на отоплителни, вентилационни и климатични инсталации, отпечатани в БСА, бр. 6, 7, 8 и 9 от 1986 г.

(2) При проектирането на отоплителните и вентилационните инсталации за приемно-административния, лечебно-диагностичния и легловия сектор се спазват и изискванията на Нормите за проектиране на болнични заведения от общ тип и амбулаторно-поликлинични заведения.

Чл.95. Топлотехническото оразмеряване на външните ограждащи конструкции с определяне на топлофизическите им показатели, включително на отделенията с голямо влагоотделяне - балнеоводолечебно и калолечебно, се извършва съгласно изискванията на Нормите за проектиране топлоизолацията на сградите.

Чл.96. Ограничаването на шума и вибрациите се отчита при подбора и разполагането на съоръженията на отоплителните и вентилационните инсталации и технологичното оборудване. За защита от шума и вибрациите се проектират фундаменти съгласно изискванията на Нормите за проектиране на фундаменти, предложени на динамични натоварвания от машини, отпечатани в БСА, бр. 2 и 4 от 1986 г.; попр., бр. 7 от 1986 г.

Чл.97. За елементите на отоплителните и вентилационните инсталации в отделенията по балнео-, водо- и калолечение се проектира необходимата антикорозионна защита съгласно "Защита на строителните конструкции от корозия. Норми и правила за проектиране", отпечатани в БСА, кн. 8 от 1980 г.

Чл.98. (1) Отоплителните и вентилационните инсталации в балнеосанаториумите се проектират в инсталационни шахти, като достъпът до спирателната и регулиращата арматура към вентилационната инсталация се осигурява извън процедурните помещения.

(2) Инсталациите в балнеоводолечебните и калолечебните отделения трябва да са достъпни за ревизия и поддържане.

Чл.99. (1) Изчислителната температура на въздуха и кратността на въздухообмена се приемат съгласно приложение 2 към чл. 8 на Нормите за проектиране на отоплителни, вентилационни и климатични инсталации.

(2) В балнеоводолечебното и калолечебното отделение независимо от сезона се поддържа температура на въздуха, не по-ниска от нормираната.

(3) В балнеоводолечебните и калолечебните процедурни помещения вентилационната уредба да създава и поддържа съвместно с отоплителната система автоматично регулируем микроклимат, като не се допуска през отоплителния период вентилационната система да се използва за балансиране на трансмисионните топлинни загуби на помещенията.

(4) В помещенията за почивка и в съблекалните към балнеоводолечебното и калолечебното отделение да се осигури надналягане по баланс с процедурните кабинни.

(5) Нормираните в приложение 2 по ал. 1 кратности на въздухообмена се използват само при липса на изходни данни за количествата на отделяните вредности или за предварително пресмятане.

(6) Изчисленията за балнеоводолечебното отделение се правят по количествата отделена влага от лечебните съоръжения, душеве и мокри части на ограждащите конструкции.

(7) Влажността на въздуха за балнеоводолечебното отделение се нормира в границите на 70%, а за калолечебното отделение - на 65%.

Чл.100. (1) Топлоснабдяването на балнеосанаториалните комплекси и балнеосанаториумите се проектира централизирано от общокомплексна топлоцентрала или от самостоятелно котелно, като режимът на топлоснабдяване се обосновава с технико-икономическото задание.

(2) При проектирането на общокомплексните централи се спазват изискванията на Наредба № 30 за устройство и безопасна експлоатация на парни и водогрейни котли с високо налягане (ДВ, бр. 29 от 1981 г.).

(3) Топлопреносните мрежи на територията на балнеосанаториалните комплекси се проектират съгласно Наредба № 15 за устройство и безопасна експлоатация на тръбопроводите за пара и гореща вода (ДВ, бр. 82 и 83 от 1977 г.) и Правилника за проектиране на топлопроводи и топлопреносни мрежи, отпечатан в БСА, бр. 11-12 от 1972 г.

Чл.101. (1) Източникът на топлина трябва да отговаря на изискванията за опазване на околната среда, като чистотата на въздуха в зоната на обитаване на балнеосанаториалните сгради е съгласно Наредба № 2 за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места (ДВ, бр. 16 от 1984 г.).

(2) Приземните максимални концентрации на вредни вещества в изхвърлелците се привеждат чрез необходимите съоръжения съгласно т. 1.4 на Инструкцията за изчисляване на разпространението в атмосферата на вредни вещества, съдържащи се в отпадъчните газове на предприятията, отпечатана в БСА, кн. 5 от 1978 г.

(3) Площадката на общокомплексната топлоцентрала и хигиенно-защитните ѝ зони се определят съгласно чл. 2, ал. 1 на Наредба № 6 на Министерство на народното здраве за хигиенните изисквания за производствените и обслужващите дейности и минималните хигиенно-защитни зони (ДВ, бр. 67 от 1983 г.).

Чл.102. Допуска се използване на свободния топлинен потенциал на минералните води, отпадната топлина на водите от балнеоводолечебното отделение и слънчевата енергия при доказана технико-икономическа целесъобразност.

Чл.103. Нормите за топлинна мощност (уедрени показатели) за балнеосанаториумите в балнеосанаториалните комплекси са:

1. балнеосанаториуми с лечебно-диагностичен сектор:
  - а) за отопление и вентилация- 5600 kkal/h на 1 легло (6,5 kW на 1 легло);
  - б) за горещо водоснабдяване- 1500 kkal/h на 1 легло (1,75 kW на 1 легло);
2. балнеосанаториуми без лечебно-диагностичен сектор:
  - а) за отопление и вентилация - 4000 kkal/h на 1 легло (4,65 kW на 1 легло);
  - б) за горещо водоснабдяване- 1000 kkal/h на 1 легло (1,16 kW на 1 легло).

Чл.104. (1) Отоплителните инсталации в балнеосанаториумите се приемат от II група с нормални изисквания.

(2) Продължителността на отоплителния период за инсталациите по ал. 1 удължава с 20 дни от нормирания за населените места.

(3) Отоплителната инсталация в балнеосанаториумите се проектира водна, с максимална температура на горещата вода 85°C.

Чл.105. Самостоятелен отоплителен кръг се проектира за балнеоводолечебните и калолечебните отделения поради удължения отоплителен период.

Чл.106. Въздухообменът на помещенията в балнеоводолечебното, калолечебното, парафинолечебното, инхалационното, физиотерапевтичното и кинезитерапевтичното отделение се осъществява с принудителна вентилация, като не се допуска рециркулация на въздуха.

Чл.107. (1) За всички отделения на лечебно-диагностичния сектор на балнеосанаториума се предвиждат самостоятелни смукателно-нагнетателни вентилационни системи.

(2) При лечебни отделения с обща площ, по-малка от 50 m², се допуска обединение на няколко системи в една на базата на териториален и функционален признак, като:

1. смукателният въздуховод се предвижда от относително чистите отделения към тези с повече и по-токсични вредности, а нагнетателният - в обратна посока;
2. за относително чисти отделения степенувано се приемат инхалационно, лечебна физкултура, трудо- и механотерапия, електросветлолечение.

(3) Местна вентилация се предвижда в парафиновата кухня, стерилизационните към електросветлолечебното и инхалационното отделение.

Чл.108. Основните вредности, които се отделят в лечебно-процедурните отделения на балнеосанаториалните комплекси и балнеосанаториумите, са:

1. водни пари - в балнеоводолечебно, калолечебно, инхалационно;
2. топлина - в калолечебно, парафинолечебно, балнеоводолечебно;
3. газове (въгледвуокис, сероводород, радон) - в балнеоводолечебно;
4. озон, азотни окиси - в електросветлолечебно;
5. парафинови пари - в парафинолечебно;
6. лекарствени разтвори - в инхалационно;
7. прах, миризми - в лечебна физкултура.

Чл.109. (1) Количествата отделящи се вредности се определят с технологичното задание за проектиране на обекта в зависимост от вида на технологичното оборудване и изходните данни.

(2) Концентрацията на вредни вещества във въздуха на вентилираните помещения трябва да отговаря на изискванията на Пределно допустими концентрации на вредни вещества във въздуха на работната зона № 030, № 5007 (ДВ, бр. 88 от 1971 г.; изм. и доп., бр. 9 от 1975 г. и бр. 61 от 1977 г.).

(3) За процедурните помещения в калолечебното отделение и при сероводородните и въглекиселите вани се организира и допълнително изтегляне на замърсения въздух в долната зона на височина 0,8 m от нивото на пода.

Чл.110. Скоростта на движение на въздуха в зоната на пребиваване на пациенти и персонал не трябва да надвишава следните стойности:

1. за процедурните помещения на балнеоводолечебното и калолечебното отделение - 0,1 m/s;
2. за всички останали процедурни помещения - 0,15 m/s;
3. за всички обслужващи помещения, коридори и др. - 0,2 m/s.

Раздел III

ВОДОСНАБДИТЕЛНИ МРЕЖИ И СЪОРЪЖЕНИЯ И ВОДОПРОВОДНИ И КАНАЛИЗАЦИОННИ ИНСТАЛАЦИИ В СГРАДИТЕ

Чл.111. Водоснабдителната мрежа и съоръженията към нея се проектират съгласно Нормите за проектиране на водоснабдителни системи.

Чл.112. Нормите за водопотребление се приемат:

1. за балнеосанаториуми с развит лечебно-диагностичен сектор - 800 l/d на 1 легло.
2. за балнеосанаториуми без лечебно-диагностичен сектор - 600 l/d на 1 легло;

Чл.113. Водопроводните и канализационните инсталации при водопотребители, неизползващи водата за лечебно-оздравителни цели, се проектират съгласно изискванията на Нормите за проектиране на водопроводни и канализационни инсталации в сгради, отпечатани в БСА, кн. 5 и 6 от 1986 г.

Чл.114. Системите за снабдяване с балнеолечебни и (или) калолечебни суровини на балнеосанаториумите и балнеосанаториалните комплекси се проектират за комплексно използване, като се спазва приоритетът на употребата им: за провеждане на лечебни процедури, за енергийни цели и пр.

Чл.115. Системите за водоснабдяване с минерална вода на балнеосанаториалните комплекси и балнеосанаториумите, в зависимост от транспортираната вода, се разделят на:

1. група А - система на водоснабдяване с минерална вода, несъдържаща газови компоненти;
2. група Б - система на водоснабдяване с минерална вода, съдържаща газови компоненти;
3. група В - система на водоснабдяване с термална минерална вода.

Чл.116. (1) При системите за водоснабдяване с минерална вода сондажите се оборудват с измервателна апаратура за налягане, температура, водно количество и кран за вземане на проби.

(2) Сондажите за минерални води, съдържащи газови компоненти, се оборудват и с газоотделител.

Чл.117. (1) Водоснабдителната мрежа и водопроводните инсталации в сградите не трябва да променят физико-химичния състав на минералната вода.

(2) Максимално допустимите загуби на компоненти и свойства на минералните води се приемат в следните граници:

1. въгледвуокис във въглекисели води-10%;
2. сероводород и хидросулфид в сулфидни води - 20%;
3. радон в радонови води - 30%;
4. температурни загуби - 10С/km;
5. за други компоненти - съгласно технико-икономическото задание за проектиране.

(3) При агресивни минерални води се предвиждат корозионноустойчиви на агресивността на водата материали (тръби от неръждаема стомана, пластмасови тръби и др.).

(4) При водопроводите за минерална вода се избягват ненужни удължавания на трасето, като се осигурява плавна промяна на сечението на тръбопровода и направлението на течението на водата в хоризонтална и вертикална посока.

(5) Полагането на водопроводите за минерална вода от група В съгласно чл. 115 осигурява тяхната достъпност. Проектирането на колектори се осъществява в съответствие с изискванията на "Норми и правила за проектиране на колектори за инженерни проводи и съоръжения в населени места", отпечатани в БСА, кн. 9-10 от 1975 г.; изм., кн. 7 и 8 от 1980 г.

(6) Водопроводите за минерална вода от група Б се проектират напорни, с пълно разтваряне на съдържащите се във водата газове.

Чл.118. Оптималната скорост на минералната вода в главните водопроводи се приема:

1. за минерални води от група А и група В - 0,8 m/s;

2. за минерални води от група Б - 0,5 m/s.

Чл.119. (1) Резервиране на минерална вода се допуска само при доказана необходимост.

(2) При резервиране на радонови води времето за съхраняването им да не надвишава 24 h.

(3) Резервиране на минерални води за питейно лечение не се допуска при достатъчен дебит, а при дефицит се допуска в обем, необходим за двучасова консумация.

(4) Резервиране при пренесени минерални води се допуска при доказано запазване стабилността на химичния им и газов състав и бактериална чистота. Сроковете за съхранение не трябва да превишават 7 до 10 дни.

Чл.120. (1) При употреба на напорни резервоари за създаване на газова възглавница се използват следните газове:

1. за минерални води от всички групи - азот;

2. за въглекисели минерални води - въглероден двуокис или азот;

(2) При използване на безнапорни резервоари за минерални води от група Б се ограничава огледалната повърхност и се приема височина на водата в мократа камера, не по-малка от 4,0 m, като между горната част на камерата и най-високото водно ниво се предвижда разстояние, не по-малко от 0,7 m. Пред входа на сухата камера се поставя предупредителна табела "Внимание! Опасност от отравяне!". Предвижда се механична смукателна вентилация, с локален отвор на височина 0,2 m над ниво готов под, която се пуска извън камерата.

(3) Резервоарите за минерална вода от група В се топлоизолират.

(4) При проектиране на резервоари се спазват и изискванията на действащата БДС 9075.

Чл.121. Водоснабдителната мрежа за минерална вода се проектира с главен спирателен кран и главен водомер и със спирателен кран и водомер за всяко присъединение към съответната сграда на балнеосанаториума.

Чл.122. (1) Помпените станции за минерална вода се проектират съгласно Нормите за проектиране на водоснабдителни системи, като при минерални води от група Б се предвижда допълнително информационен надпис за опасност от отравяне и механична смукателна инсталация, пускана отвън.

(2) Помпите за водовземане трябва да са с производителност, по-малка от максималното кратковременно експлоатационно количество, определено от експлоатацията.

(3) При припомпване на минерални води от група Б не се допуска всмукване на водата.

Чл.123. Най-високата допустима температура на загряване на минерална вода е:

1. от група А - до 50°C;
2. от група Б - до 40°C;
3. от всички групи, използвани за питейно лечение - до 40°C.

Чл.124. (1) Съоръженията (вани, резервоари и др.) за минерална вода от група Б се пълнят "под вода".

(2) Душовете за измиване на калта трябва да са със стационарна и подвижна розетка и с педално пускане. Водата се подава от резервоари за топла и студена вода посредством групов смесител с терморегулатор, осигуряващ поддържането на температура на водата от 35 до 37°C. Обемът на всеки резервоар се изчислява при норма 100 l на калолечебно процедурно място. Използване на индивидуални смесители за по-малко от три души не се допуска.

Чл.125. Нормите за разхода на вода за лечебни процедури, количеството процедури в час, оразмерителният разход за лечебната процедура и разчетната температура се приемат съгласно приложение 5.

Чл.126. (1) Оразмеряването на инсталациите за водоснабдяване на ваните, инсталацията за водоснабдяване на душовете в процедурните кабинни, инсталацията за водоснабдяване с дезинфекционен разтвор и канализационната инсталация се извършва с оразмерително водно количество, определено съгласно чл. 125 и изискванията за проектиране на водопроводни и канализационни инсталации в сгради, като се приемат коефициенти на едновременно действие съгласно табл. 3.

Таблица 3

Брой вани	10	20	30	40	50	60	80	100
К	0,38	0,25	0,22	0,20	0,19	0,185	0,165	0,155

(2) За брой на ваните, междинен на този, посочен в табл. 3, коефициентът на едновременно действие се получава чрез интерполация.

Чл.127. Басейните (резервоарите) за кал се проектират с дълбочина 1,5 m, като слой кал в тях се приема с мощност 1,2 m и се залива на височина 0,2 m с 5% солен разтвор. Обемът на отделните басейни се приема равен на двуседмичната потребност от лечебна кал.

Чл.128. Не се допуска прегряването на неорганичната кал над 60°C.

Чл.129. Степента на механизация и автоматизация на производствените процеси при кало- (торфо-) лечението се определя:

1. за малките отделения (до 10 апликационни кушетки или вани) - механизират се подемните и транспортните процеси;
2. за големите отделения (с над 10 апликационни кушетки или вани) - предвижда се пълна механизация и автоматизация.

Чл.130. (1) Проектирането на канализационни системи, включващи разполагане на канализацията, канализационните съоръжения, отточните водни количества и коефициента на неравномерност, се извършва съгласно изискванията на Нормите за проектиране на канализационни системи.

(2) Диаметърът на канализационната тръба за две или повече балнеологични вани се приема не по-малък от 100 mm.

(3) При проектиране на канализационната инсталация в калолечебни сектори се осигурява наклон на канала най-малко 2% и допълнително се осигурява ежедневно принудително промиване.

(4) При проектирането на канализационните пречиствателни съоръжения в балнеосанаториалните комплекси с калолечебници се отчита повишеното съдържание на високо диспергирани неразтворени вещества, като сухото вещество за 1 процедура е 1 kg.

Чл.131. Централна водоснабдителна инсталация за дезинфекционен разтвор и автоматично напълване и изпразване на ваните се предвижда при балнеолечебни отделения с повече от 20 вани.

Раздел IV

ЕЛЕКТРИЧЕСКИ УРЕДБИ И ИНСТАЛАЦИИ

Чл.132. (1) По отношение на изискванията за непрекъснатост на електрооснабдяването в балнеосанаториалните комплекси и балнеосанаториумите потребителите на електроенергия от първа и втора категория са по смисъла на чл. 1-2-10, ал. 1 и 2 от Правилника за устройство на електрическите уредби, С., "Техника", 1980 г., и електрозахранването им отговаря на изискванията на чл. 1-2-12, ал. 1 и 2 и чл. 1-2-13, ал. 1 и 3 на същия правилник.

(2) Потребители от първа категория са:

- а) аварийното изкуствено осветление;
- б) евакуационното изкуствено осветление;
- в) хладилниците и термостатите за биологичен материал и лекарствени средства в клиничните, биохимичните, имунологичните и други подобни лаборатории;
- г) смукателната вентилация на процедурните помещения с въглекисели вани;
- д) сигналните инсталации.

(3) Всички останали потребители са от втора категория.

Чл.133. (1) Прекъсването на електрооснабдяването на потребителите от първа категория в балнеосанаториалните комплекси и балнеосанаториумите не трябва да превишава 30 s.

(2) Аварийното и евакуационното осветление трябва да се включва за време 1 s.

(3) Допуска се по изключение времето за прекъсване на посочените в чл. 132, ал. 2, т. "в", "г" и "д" потребители от първа категория да се увеличи до 120 s с цел намаляване на токовите удари и включване на потребителите по групи.

Чл.134. Освен изискването за захранване от два независими източника, като резервен източник за потребителите от първа категория в балнеосанаториалните комплекси и балнеосанаториумите се предвижда акумулаторна батерия с тиристорен преобразувател в инвертен режим, осигуряваща аварийна работа на прикачените потребители от 3 h, или дизел-електрически агрегати с пусков период до 30 s, през което време аварийното и евакуационното осветление се захранват от акумулаторна батерия.

Чл.135. (1) Инсталираната електрическа мощност в балнеосанаториалния комплекс или в балнеосанаториума се определя като сума от инсталираните мощности за технологични и битови нужди и за изкуствено осветление.

(2) Електрическите товари за технологични нужди в отделните помещения се определят въз основа на технологичния проект.

(3) С изключение на технологичното електрозахранване на електро-светло-лечебното отделение, във всички други случаи - изкуствено осветление, медицинско електрооборудване, хладилно електрооборудване, кухненски блокове и бюфети, асансьорни уредби и др., се използват методиката и изчислителните коефициенти за болници и поликлиники съгласно "Норми за проектиране на болнични заведения от общ тип и амбулаторно-поликлинични заведения".

Чл.136. Изчислителният товар за оразмеряване на електрическата инсталация за захранване на физиотерапевтичната апаратура в електросветло-лечебното отделение се определя в съответствие с изискванията на Правилника за техническа безопасност и хигиена на труда в отделенията за физикална терапия, като коефициентът на търсене се коригира в зависимост от броя на процедурните кабини съгласно табл. 4.

Чл.137. (1) Захранването от главното разпределително табло на разпределителните табла се предвижда по радиална схема на захранване.

Таблица 4

Брой на процедурните кабини	3	5	8	12	20	30 и повече
Коефициент на търсене Кт	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3

(2) Допуска се използването на магистрална схема при голям брой равномерно разпределени по дължината на линията електрически табла (етажни табла в легловия сектор и др.).

(3) Разпределителните електрически табла се проектират с възможност за разделяне на потребителите от първа и втора категория и превключването им към едни или други източници на захранване.

(4) В лечебно-диагностичните помещения, оборудвани с електромедицинска апаратура, се предвиждат разпределителни електрически табла с прекъсвач, който дава възможност за изключване на всички постоянно прикачени апарати и контакти за технологични нужди.

Чл.138. Силнотоковата електрическа инсталация се проектира така, че взаимното смущаване на медицинските апарати помежду им и смущаването от тяхната работа на други електрически уреди в обекта да бъдат ограничени в допустимите граници. За тази цел:

1. в помещенията с чувствителна медицинска апаратура (електроенцефалографи и др. п.) се предвижда екраниране на стените, пода и тавана;
2. в помещенията с чувствителна медицинска апаратура металните корпуси на апаратите, екраниращите мрежи, ширмовките на проводниците и др. п. се свързват към общата заземителна магистрала;
3. проводниците на силнотоковата инсталация около чувствителни апарати се полагат в стоманени заземени тръби;
4. разпределителните трансформатори са максимално отдалечени от медицинските апарати, които са чувствителни към външни магнитни полета или се прилага магнитно екраниране.

Чл.139. (1) В балнеосанаториумите се предвижда дежурно осветление за безопасно придвижване на персонала и болните.

(2) Към дежурното осветление се отнася и нощното осветление на спалните помещения в легловия сектор, като командването му се осъществява от общ прещквач в помещение с постоянен дежурен персонал.

(3) Допуска се ползуването на части от аварийното или евакуационното осветление за нуждите на дежурно осветление на коридори и стълбища.

Чл.140. Защитата от мълни на балнеосанаториумите и балнеосанаториалните комплекси се проектира в съответствие с "Гръмоотводни инсталации. Норми и правила за проектиране, изпълнение и приемане в експлоатация", Издателство за типови проекти, 1972 г.

Чл.141. (1) За лечебно-диагностичните отделения на балнеосанаториалните комплекси и бланеосанаториумите се предвижда централен диспечерски пункт.

(2) За пълно автоматизиране провеждането на лечебните процедури се използват периферни устройства и съответна инсталация, които се свързват към системите на централния диспечерски пункт.

(3) За частична автоматизация се използват локални автоматични системи за управление.

Чл.142. (1) Балнеосанаториалните комплекси и балнеосанаториумите се свързват със селищната телефонна мрежа.

(2) Учрежденската автоматична телефонна централа се предвижда съгласно чл. 22 от Наредба № 3 за телефонните съобщения на Министерство на съобщенията (ДВ, бр. 76 от 1979 г.).

(3) Капацитетът, категорията и броят на преките съединителни линии на учрежденската автоматична телефонна централа със селищната телефонна централа, както и броят на преките (селищните) телефонни линии се разрешават от съответните органи на Министерство на съобщенията.

Чл.143. (1) На етажите в отделенията на легловия сектор и в приемния хол на балнеосанаториума се предвиждат селищни и междуселищни телефонни мотнетни автомати.

(2) Телефонните излази за вътрешни телефонни връзки се проектират във всички структурно-функционални елементи на балнеосанаториума, като изискванията за преки вътрешно-разговорни връзки се определят от технико-икономическото задание за проектиране.

Чл.144. (1) В балнеосанаториалните комплекси и балнеосанаториумите се радиофицират всички помещения, свързани с продължително пребиваване на хора.

(2) За приемане на радио- и телевизионните предавания всяка сграда на балнеосанаториума се осигурява от система за колективно приемане съгласно изискванията на "Системи за колективно приемане на радио- и телевизионни програми. Правилник за проектиране", отпечатани в БСА, кн. 2 от 1984 г.

Чл.145. В спалните помещения на легловия сектор на балнеосанаториума се предвиждат уредби за сигнализация, които осигуряват връзка със сестринската стая.

Чл.146. Електрически часовници се монтират в лечебно-диагностичните помещения, коридорите, приемния хол и столовата.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Тези норми се издават на основание чл. 201, ал. 1 от Закона за териториално и селищно устройство.

§2. Нормите са утвърдени със съвместна заповед № Р Д-02-14-259 от 30. ХІІ. 1986 г. на председателя на Комитета по териториално и селищно устройство при Министерския съвет и министъра на народното здраве.

§3. Нормите се прилагат за обекти, които започват да се проектират, и за тези, за които предстои изработване на работен проект след 1 юли 1987 г.

§4. Указания и тълкувания по прилагане на нормите се дават от председателя на Комитета по териториално и селищно устройство при Министерския съвет, съгласувано с министъра на народното здраве.

2.Б
5
23

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

към чл.54

Минимална нормена площ на помещенията в приемно-административния сектор на балнеосанаториума

№	П омещения	Минимална нормена площ, в м ² , при капацитет на леглата:	
		от 160 до 320	от 320 до 500
I. Основни помещения			
1.	Регистратура	6,5 (1 работно място)	10,5 (2 работни места)
2.	Медицински архив	8,0	10,0
3.	Приемн лекарски кабинет	16,0	2x16,0
4.	Манипулационна	16,0	16,0
5.	Кабинет за главен лекар	24,0	24,0
6.	Стая за медицински секретар	12,0	12,0
II. Допълнителни помещения			
7.	Приемн хол с гардероб	по 0,26 на легло	
8.	Канцелария	12,0	12,0
9.	Счетоводно-домакински служби	2x12,0	2x12,0
10.	Помещение за свиждане (за 8 % от капацитета)	по 1,2 на място	
11.	Помещение за УАТЦ	12,0	12,0
12.	Телефонен и пощенски пост в приемния хол	4,0	6,0
13.	Помещение за портиер	6,0	6,0
14.	Санитарни възли: - за пациенти - за персонал	2x4,0 2x4,0	2x4,0 2x4,0

Забележка: Посочените минимални нормени площи могат да бъдат завишавани до 10% с технико-икономическото задание, съгласувано с Министерството на народното здраве.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

към чл.58

Минимална нормена площ на помещенията в стационара
(легловия сектор) на балнеосанаториума

№	Помещения	Минимална нормена площ на помещенията, в м ²
<i>Спални помещения</i>		
1.	Спални помещения: - с едно легло - с две легла	12,0 16,0
2.	Санитарен възел към т.1	2,0
3.	Преддверие - гардероб към т.1	2,0
<i>Медицински помещения</i>		
4.	Кабинет на зав. отделение**	16,0
5.	Лекарски кабинет*	16,0
6.	Манипулационна*	16,0
7.	Помещение за стационарна физиотерапия**	24,0
<i>Битово-стопански помещения</i>		
8.	Дневна (на 1 пациент)*	1,5
9.	Офис**	9,0
10.	Столова (на 1 пациент)** (за 10% от капацитета на отделението)	1,5
11.	Склад за чисто бельо**	6,0
12.	Склад за нечисто бельо**	6,0
13.	Склад за инвентар с аусгус**	6,0
14.	Стая за гладене**	9,0
15.	Депю за колички (на 1 количка)**	2,0
<i>Санитарно ядро</i>		
16.	Аварийен санитарен възел	2x4,0
17.	Санитарен възел за персонала**	2x4,0
18.	Клизмено с тоалетна и баня**	14,0
<i>Общи помещения към стационара</i>		
19.	Централен санитарен пропусник за персонала на балнеосанаториума (на 1 персонал)	1,5
20.	Кабинет за дежурен лекар	16,0
21.	Кабинет за дежурна сестра	16,0
22.	Помещение за персонала (чайна)**	16,0

* - предвижда се към всяка клинична единица; ** - предвижда се към всяко отделение.

Забележка: Посочените минимални нормени площи могат да бъдат завишавани до 10% с технико-икономическо задание, съгласувано с Министерството на народното здраве.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

към чл. 65

Минимална нормена площ на помещенията в лечебно-диагностичния сектор на балнеосанаториума

№	Помещения	Минимална нормена площ, в m ²	
		частично развит лечебно-диагностичен сектор (при капацитет от 160 до 320 легла)	развит лечебно-диагностичен сектор (при капацитет от 320 до 500 легла)
1	2	3	4
А. Диагностично консултативни помещения			
1. Консултативни кабинети:			
1.1.	Лекарски кабинети (по профил и брой съгласно заданието за проектиране)	16,0	2 до 3 x 16,0
1.2.	Манипулационна	16,0	16,0
1.3.	Стоматологичен кабинет	-	18,0
1.4.	Стерилизационна към т.1.3.	-	12,0
2. Клинична лаборатория			
2.1.	Манипулационна за вземане на кръв	-	12,0
2.2.	Предаване на урини	-	3,0
2.3.	Санитарен възел към т. 2.2.	-	6,0
2.4.	Морфологична лаборатория	-	18,0
2.5.	Биохимична лаборатория	-	18,0
2.6.	Апаратна	-	12,0
2.7.	Умивалня	-	9,0
2.8.	Склад за реактиви и стъклария	-	9,0
3. Рентгеново отделение:			
3.1.	Процедурно помещение с 1 работен пост с 1 уред за снимки в право положение	-	24,0
3.2.	Процедурно помещение с 1 работен пост с 1 уред за снимки	-	30,0
3.3.	Съблекални към т.3.1. и т.3.2.	-	2 x 1,5
3.4.	Командно помещение за 1 диагностична уредба	-	8,0
3.5.	Рентгенова фотолаборатория с обем 20 филма среднодневно	-	12,0
3.6.	Рентгенова филмотека за 20 000 филма	-	12,0
3.7.	Склад за съхранение на филми и материали	-	8,0
3.8.	Лекарски кабинет	-	16,0
4. Функционална диагностика			
4.1.	Кабинет за изследвания на сърдечносъдовата система	-	16,0
4.2.	Кабинет за изследвания на дихателната система	-	16,0
4.3.	Кабинет за тестване и метрии	24,0	16,0
5. Общо обслужване на диагностично-консултативните помещения:			
5.1.	Чакалня	5 на работно място, но не по-малко от 16	
5.2.	Регистратура с медицински архив	-	9,0
5.3.	Санитарен възел за персонала	2 x 4,0	2 x 4,0
5.4.	Санитарен възел за пациенти	2 x 4,0	2 x 4,0
5.5.	Склад за чисто бельо	3,0	6,0
5.6.	Склад за нечисто бельо	3,0	6,0
5.7.	Склад за инвентар (чистачен)	3,0	6,0
Б. Лечебно-процедурни отделения			
1. Закрити лечебно-процедурни отделения (в сградата на балнеосанаториума)			
1. Отделение по балнео- и вололечение			
1.1.	Процедурно помещение за цели ванни процедури и гинекологични иригации	-	12,0
1.2.	Процедурно помещение за вана "Хъбарт"	-	24,0
1.3.	Помещение за почивка и съблекалня (по 2 на 1 ванно-процедурно помещение)	-	4,0

2.Б
5
25

ЗДРАВНИ СГРАДИ И ЗАВЕДЕНИЯ

1	2	3	4
1.4.	Процедурно помещение за частични вани процедури	-	8,0
1.5.	Зала за процедури с духова катедра	-	24,0
1.6.	Помещение за почивка и съблекалня към залата с духова катедра	-	18,0
1.7.	Процедурно помещение за парен душ	-	6,0
1.8.	Процедурно помещение за влажни обвивания	-	6,0
1.9.	Служебен коридор към процедурните вани помещения	-	широчина - 1 м
1.10.	Зала с басейн за индивидуална подводна гимнастика	-	10,0 m ² водна площ
1.11.	Зала с басейн за групова подводна гимнастика	-	48,0 m ² водна площ
1.12.	Зала с басейн рехабилитационен	-	24,0 m ² водна площ
1.13.	Съблекални към т.т. 1.10, 1.11, 1.12	-	2 x 16,0
1.14.	Душови помещения към т.т. 1.10, 1.11, 1.12	-	2 x 3,0
1.15.	Сауна класически тип за 3 души	-	24,0
1.16.	Обслужващи помещения към отделението: а) помещение за персонала б) склад за чисто бельо в) склад за нечисто бельо г) санитарни възли за персонала д) санитарни възли за пациенти е) склад за чистачен инвентар ж) чакалня	- - - - - - -	12,0 0,1 на процедурно място 0,1 на процедурно място 2 x 4,0 2 x 4,0 6,0 2,5 на процедурно място, но не по-малко от 12,0
2. Отделение по кало- и торфолечение			
2.1.	Процедурно помещение за кална апликация или кална (торфена вана)	-	12,0
2.2.	Процедурно помещение за частична кална апликация	-	6,5
2.3.	Процедурно помещение за калолечебни гинекологични процедури	-	14,0
2.4.	Помещение за почивка и съблекалня (по 2 на 1 процедурно помещение)	-	4,0
2.5.	Служебен коридор към процедурните помещения	-	широчина - 1.8 м
2.6.	Кална кухня	-	3,5 на процедурно място, но не по-малко от 10,0
2.7.	Помещение за изпиране и сушене на мушамы	-	4,0 на процедурно място, но не по-малко от 10,0
2.8.	Помещение за съхранение и регенериране на калта (с басейни)	-	10,0 на процедурно място
2.9.	Склад за торф	-	по 1 на процедурно място
2.10.	Обслужващи помещения към отделението: съгласно т. 1.16. - от б. "а" до б. "ж"	-	
3. Отделение по парафинолечение			
3.1.	Процедурна кабина за парафинова апликация	6,0	6,0
3.2.	Парафинова кухня	8,0	12,0
3.3.	Склад за парафин	4,0	6,0
3.4.	Обслужващи помещения към отделението: а) склад за чисто бельо б) склад за нечисто бельо в) помещение за персонала г) чакалня	4,0 4,0 10,0 -	6,0 6,0 12,0 2,5 на процедурно място, но не по-малко от 12,0
4. Отделение по инхалационно лечение			
4.1.	Процедурна кабина за индивидуални инхалации	4,0	4,0
4.2.	Стерилизационна към т.4.1.	9,0	9,0
4.3.	Процедурна зала за групови инхалации	-	24,0
4.4.	Командно помещение към т.4.3.	-	6,0
4.5.	Съблекалня към т.4.3.	-	6,0
4.6.	Чакалня	2,5 на процедурно място, но не по-малко от 12,0	
5. Отделение за апаратна физиотерапия			
5.1.	Процедурна кабина за обикновена електро- и светлолечебна процедура	4,0	4,0
5.2.	Процедурна кабина за УВЧ процедури (екранирана)	5,5	5,5

Норми за проектиране на балнеосанаториални комплекси и балнеосанаториуми

1	2	3	4
5.3.	Стерилизационна	9,0	9,0
5.4.	Зала за аероизонизация	4,0 на процедурно място	
5.5.	Зала за електростъп	4,0 на процедурно място	
5.6.	Зала за фотариум	-	18,0
5.7.	Съблекална към т.5.6.	-	6,0
5.8.	Процедурна кабина за акупунктура	-	4,0
5.9.	Зала за психо- и музикотерапия	4,0 на процедурно място	
5.10.	Обслужващи помещения към отделение:		
	а)помещение за персонала	12,0	12,0
	б)склад за чисто бельо	0,1 на процедурно място	
	в)склад за нечисто бельо	0,1 на процедурно място	
	г)санитарни възли за пациенти	2 x 4,0	2 x 4,0
	д)склад за чистачен инвентар	6,0	6,0
	е)чакалня	2,5 на процедурно място, но не по-малко от 12,0	
	ж)санитарни възли за персонала	2 x 4,0	2 x 4,0
6. Отделение по кинезитерапия			
6.1.	Зала за групови занимания с лечебна физкултура	50,0	60,0 - 80,0
6.2.	Помещение за индивидуални занимания с лечебна физкултура	-	12,0
6.3.	Съблекална към т.т. 6.1 и 6.2.	2 x 6,0	2 x 10,0
6.4.	Процедурна кабина за лечебен масаж	10,0	10,0
6.5.	Склад за уреди и пособия за лечебна физкултура	6,0	9,0
6.6.	Зала за механотерапия	-	4,0 на процедурно място
6.7.	Обслужващи помещения към отделение:		
	а)помещение за персонала	12,0	12,0
	б)санитарни възли за пациенти	2 x 4,0	2 x 4,0
	в)чакалня	1,5 на процедурно място, но не по-малко от 12,0	
7. Отделение по трудотерапия			
7.1.	Зала за трудотерапия	-	2,0 на процедурно място
7.2.	Склад за материали	-	9,0
7.3.	Помещение за персонала	-	12,0
8. Отделение за питейно лечение			
8.1.	Питеен бюфет	16,0	24,0
8.2.	Питейна зала	-	48,0
8.3.	Склад	6,0	12,0
8.4.	Технологично помещение	-	18,0
9. Общи помещения към лечебно-диагностичния сектор			
9.1.	Лекарски кабинет	16,0	2 до 3 x 16,0
9.2.	Манипулационна	16,0	2 x 16,0
9.3.	Стая за медицински секретар	-	12,0
9.4.	Семинарна зала	18,0	24,0
9.5.	Регистратура*	-	10,5 (2 работни места)
9.6.	Медицински архив*	-	10,0
9.7.	Диспечерски пункт	-	6,0
9.8.	Помещение за почивка на персонала на сектора (чайна)	12,0	24,0
9.9.	Санитарни възли за персонала на сектора	2 x 4,0	2 x 4,0
II. Открити площадки и съоръжения към лечебно-диагностичния сектор		съгласно табл. 2 към чл. 19, ал. 1	
* - да се преценява възможността за устройване заедно с посочените в т. 1 и 2 на приложение 1 - Приемно-административен сектор			

**2.Б
5
27**

Забележка: Посочените минимални нормени площи могат да бъдат завишавани до 10% с технико-икономическо задание, съгласувано с Министерството на народното здраве.

ПРИЛОЖЕНИЕ 4

към чл. 83

Минимална нормена площ на помещенията в културно-битовия сектор на балнеосанаториума

№	Помещения	Минимална нормена площ, в m ² , при капацитет на леглата:	
		от 160 до 320	от 320 до 500
1.	Зрителна зала: - брой на местата в залата - площ на залата	160 по 0,65 на 1 място в залата	250 по 0,65 на 1 място в залата
2.	Фойойе към залата*	по 0,50 на 1 място	
3.	Библиотека: а) книгохранилище б) читалня в) раздаване на книги	12,0 20,0 10,0	18,0 35,0 10,0
4.	Помещение за тихи игри	36,0	2 x 36,0
5.	Помещение за шумни игри	36,0	2 x 36,0
6.	Кабинет за обществени организации	-	16,0
7.	Обслужващи помещения към сектора: а) гримьорна б) кинокабина в) стая за радиоуредба г) санитарни възли д) склад към залата	- 16,0 10,0 2 x 4,0 9,0	18,0 16,0 10,0 2 x 4,0 9,0
* При централизирано използване на контролно-битовия сектор се предвижда и гардероб - по 0,27 m ² на външен посетител.			

Забележка: Посочените минимални нормени площи могат да бъдат завишавани до 10% с технико-икономическо задание, съгласувано с Министерството на народното здраве.

ПРИЛОЖЕНИЕ 5

към чл. 125

Норми за разход на вода, размелителен разход и разчетна температура за съоръженията на лечебно-процедурните отделения

№	Наименование на съоръжението	Разход на вода, в l на процедура	Количество процедури, в броя на h	Оразмерителен разход, в l/s	Разчет на температура, в °C
1.	Вана обикновена (при 2 съблекални)	250	2	1,25	38
2.	Вана чревна	300	1,5	1,25	38
3.	Вана за подводен душов масаж	600	2	1,25	37
4.	Гинекологични иригации, чревни промивки и др.	40	3	0,30	38
5.	Душ за измиване на калта	200	3	0,20	37
6.	Питиен кран	0,300	240	0,10	38
7.	Кран за дезинфекциозен разтвор	1,5	1 до3	0,10	-
8.	Кран за измиване на ваната	50	1 до3	0,50	38
9.	Душова катедра	3000	1	1,00	38
10.	Вана частична	100	2	0,50	38

Забележки:

1. Разходът на вода за процедури, които не са отразени в приложението, се определя с технико-икономическото задание за проектиране.
2. Разходът на вода е даден без отчитане измиването на ваните, тъй като това може да се осъществи с прясна вода.